

Kvalitetskontrollutvalgets Virksomhetsrapport 2013

INNHold:

1

Innledning

2

Kvalitetskontrollutvalget

3

Kontrollører

4

Kontrollvirksomheten

5

Evaluering

6

Regnskap

7

Avslutning

1. Innledning

Kvalitetskontrollutvalgets virksomhet har vært gjennomført innenfor de rammer som følger av Retningslinjer for kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap mellom Finanstilsynet og NARF (Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening), gjeldende fra 1.januar 2012.

Det ble for kontrollåret 2013 gjennomført i alt 358 kvalitetskontroller, hvorav 31 gjaldt oppfølgingskontroller. Enkelte kontroller er utsatt og det skyldes i det vesentlige omorganisering eller sykdom hos kontrollobjektet. Samtlige utsatte kontroller fra 2012 er fulgt opp i 2013. Det er i tillegg utført 71 kontorbaserte kontroller av små virksomheter.

Forut for kontrollene ble det i 2013 gjennomført 14 kvalitetskontrollseminarer forskjellige steder i landet med totalt 728 deltagere. Finanstilsynet var medvirkende. Høsten 2012 ble kvalitetskontrollseminaret for første gang også arrangert som nettkurs. Hele 226 gjennomførte kurset via nettet.

2. Kvalitetskontrollutvalget

Kvalitetskontrollutvalget har i beretningsperioden hatt slik sammensetning:

Heide Lindsjørn (leder), Skattedirektoratet, Oslo
Erik Hauge, Hauge Regnskap AS, Stange
Terje Melhus, Visma Services Norge AS, Egersund
Erling Vestgård, Økonor Vest-Lofoten, Leknes
May-Britt Westreng, WePe RegnskapAS, Bjørkelangen

Liv Veiteberg Braaten har ivaretatt det overordnede og faglige sekretæransvaret, mens Anita Nilsen har bidratt med administrasjonsfunksjonen av kontrollene.

Utvalget har i perioden avholdt 5 møter, hvorav 2 møter ble avholdt over 2 dager.

3. Kontrollører

Til sammen har 34 kontrollører gjennomført kvalitetskontroller i 2013. Av disse deltok Stein Bergan, Torill Johansen, Sveinung Mo, Kristin Olsen og Thorleif Stakland for første gang.

Følgende har vært engasjert som kontrollører i 2013:

Andberg, Kirsten	Sparebank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS, Tromsø
Andersen, Roy	Økonor Sandnessjøen AS, Sandnessjøen
Aune, Ann-Kristin Bull	Økonomisenteret AS, Trondheim
Bergan, Stein	Bergan Services AS, Oslo
Berggren, Ellen Kristin	Visma Services Norge AS, Sandefjord
Bilstad, Ester	Visma Services Norge AS, Innherred
Christensen, May Liz	DMC Regnskap AS, Drammen
Dahl, Simon	Saga Services AS, Asker
Dale, Erik	Dale Revisjon AS, Ålesund
Dybing, Wilhelm	Dybing Bedriftsrådgivning AS, Egersund
Dyrkorn, Sivert	Dyrkorn Regnskap AS, Tomrefjord
Egenæs, Ellen	Tandem Regnskap AS, Høvik
Fredriksen, Ivar	Økoråd Hadsel AS, Stokmarknes
Hansen, Frank	Regnskap & Bedriftsrådgivning AS, Melbu
Hepsø, Knut Arne	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Romerike
Horntvedt, John	Visma Services Norge AS, Sandefjord
Iversen, Anne Kari	Økonomiservice AS, Lakselv

Jacobsen, Svend Erik Fjell	Tønsberg Økonomisenter AS, Tønsberg
Johansen, Torill	Navus Forvaltning AS, Oslo
Karlsen, Rolf-Morten	Økopartner Narvik AS, Narvik
Klette, Per	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Lillehammer
Lysaker, Kristin	Abacus Økonomitjenester AS, Mysen
Mo, Sveinung	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Lismarka
Mølland, Grete	Sør-Regnskap AS, Kristiansand
Nygaard, Ken	Nygaard Regnskap AS, Hafrsfjord
Olsen, Kristin	Regnskapssentralen AS, Moss
Reisvold, Eva	Visma Services Norge AS, Lyngdal
Røed, Nils	NIRAs Dataregnskap AS, Sandvika
Røste, Bjørg, F.	Økonor Romerike, Lillestrøm
Stakland, Thorleif	Tveit Regnskap AS, Haugesund
Steen, Asbjørn	Regnskapssentralen AS, Førde
Størseth, Marith	Optimal Regnskap AS, Orkanger
Søreide, Svein Wegner	Wegener Søreide AS, Bergen
Valentinsen, Liv	VALID Regnskap, Haslum

Forut for kontrollsesongen ble det gjennomført en to dagers kontrollørsamling. Under samlingen ble problemstillinger i forbindelse med feil og mangler som avdekkes under kontrollene presentert, etterfulgt av diskusjoner i grupper og en gjennomgang i plenum. Videre ble det fokusert på endringer i regelverk og forhold rundt det praktisk ved gjennomføring av kvalitetskontrollen samt nyheter i kontrollskjema.

Foruten to representanter fra styret i NARF deltok Finanstilsynet under samlingen med tre av sine rådgivere.

4. Kontrollvirksomheten

4.1 Generelt

Utvelgelse av kontrollobjekter har også dette året skjedd etter Retningslinjer for kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap mellom NARF og Finanstilsynet, der det tas sikte på at alle medlemmene skal gjøres til gjenstand for kvalitetskontroll minst hvert 7. år. I noen grad er kontroller oppsatt med andre utgangspunkt, jf Reglement for kvalitetskontroll § 2-2.

Medlemmer som i svært liten grad er yrkesaktive i ekstern regnskapsfører-virksomhet – inntil 0,5 årsverk – vurderes særskilt med hensyn til hvorvidt det skal gjennomføres stedlig kvalitetskontroll der eller ikke. Før det tas stilling til stedlig kontroll innhentes det informasjon om virksomheten til de aktuelle medlemmene.

Selve kontrollen gjennomføres i samsvar med plan godkjent av Finanstilsynet og omfatter en gjennomgang av om regnskapsføringen er i samsvar med regnskapsførerloven med tilhørende forskrifter og god regnskapsføringsskikk, herunder standarder fastsatt av NARF og Økonomiforbundet. Kontrollene innebærer en gjennomgang av regnskapsførervirksomhetens interne kvalitetssikringssystem og kvaliteten i utførelsen på tilfeldig utvalgte oppdrag. Den enkelte kontroll dokumenteres i en skriftlig rapport.

I 2011 ble det utviklet et dokumentbehandlingssystem som støtteverktøy i kvalitetskontrollarbeidet. Systemet ble testet på noen kontroller i 2011 og ble tatt i full bruk i 2012. I 2013 er det brukt resurser på å videreutvikle verktøyet ytterligere, særlig med hensyn til analyseformål.

4.2 Antall gjennomførte kontroller

I 2013 ble det gjennomført 358 kontroller mot 334 i 2012. Av disse gjaldt 327 ordinære kontroller og 31 gjaldt etterkontroller. Tilsvarende tall for tidligere år var:

2012:	334(278+56)
2011:	346 (311+35)
2010:	343 (287+56)
2009:	364 (328+36)
2008:	362 (308+54)
2007:	360 (318+42)
2006:	331 (285+46)
2005:	322 (280+42)

I tillegg ble det i 2013 gjennomført kontorbasert tilsyn av 71 medlemmer med svært liten grad av yrkesutøvelse, mot 45 i 2012. Kontrollen gjennomføres ved at kontrollobjektet svarer på enkelte spørsmål og innsendelse av nærmere angitte rutiner for vurdering.

Hele 40 kontroller ble ikke gjennomført i 2013 da regnskapsførervirksomheten, etter at varsel om kontroll er mottatt, melder at virksomheten vil bli avviklet.

Antall gjennomførte ordinære kontroller er 327 mot planlagt 340. Antallet gjennomførte etterkontroller er 31, mens status etter kontrollsesongen 2012 tilsa at det skulle gjennomføres 59 etterkontroller. Dette avviket skyldes i det vesentlige at virksomheter er blitt og blir avviklet, kontroller ble gjennomført av Finanstilsynet og omorganiseringer som oppkjøp og fusjon. Det er kontrollert 904 personer i 2013 mot 800 i 2012. Dette har sin årsak i stadig økende antall ansatte i hver virksomhet.

4.3 Kontrollresultatene

Kontrollresultatene viste totalt sett at andelen som har behov for oppfølgingskontroller er noe høyere enn foregående år. Av antall regnskapsførervirksomheter hvor det er gjennomført ordinær kontroll, er 83 % godkjent uten oppfølging eller med en begrenset oppfølging. Mens 17 % ble ikke godkjent. Disse får oppfølgingskontroll i 2014. Oppfølgingskontrollene fra 2012 viser også en negativ utvikling og det er for 2013 overført 5 saker til Disiplinærutvalget for vurdering av fortsatt medlemskap i foreningen. Resultatet av de gjennomførte kontrollene faller i en av følgende kategorier:

- Godkjent - ikke behov for oppfølging.
- Begrenset oppfølging - innen en gitt frist må den kontrollerte gi skriftlig tilbakemelding angående nærmere angitte forhold som pålegges utbedret. Når dette er dokumentert utbedret blir kontrollen godkjent.
- Ny kontroll – som normalt gjennomføres påfølgende år.

Etterfølgende oversikt viser resultatet etter utvalgets behandling:

Ordinære kontroller

Kategori	Antall personer	2013	2012	2011	Antall virksomheter	2013	2012	2011
Konklusjon		%	%	%		%	%	%
Godkjent	524	61	72	60	175	54	58	56
Begr. oppfølging	221	26	18	25	94	29	26	24
Ny kontroll	114	13	10	15	58	17	16	20
Sum vedtak	859	100	100	100	327	100	100	100

Etter kontroller

Kategori	Antall personer	2013	2012	2011	Antall virksomheter	2013	2012	2011
Konklusjon		%	%	%		%	%	%
Godkjent	23	51	45	49	14	45	39	46
Begr. oppfølging	11	24	34	36	7	23	32	31
Ny kontroll	11	24	21	15	10	32	29	23
Sum vedtak	45	100	100	100	31	100	100	100

4.4 Type feil og mangler

En gjennomgang av et utvalg av kontrollrapportene viser at de mest vanlige feil og mangler i alt vesentlige er de samme som tidligere år. Gjentakende mangler avdekket under kontrollene er manglende dokumentasjon av faktisk utført arbeid og ikke oppdatert avtaleverk med kunden. Kontrollene i 2013 avdekket i mindre grad feil i det regnskapsmaterialet som er utarbeidet. Nedenfor har vi oppsummert de mest alvorlige feil som kontrollørene har trukket frem:

- **Kvalitetskontroll**
Her er det avdekket manglende dokumentert kvalitetskontroll på så vel et overordnet oppdragsnivå som av den enkelte medarbeiders oppdragsutførelse.
- **Rapportering til kunde**
Regnskapsførervirksomhetene har enten ikke rapportert eller ikke rapportert i overensstemmelse med avtalt frekvens. Rapportene har for øvrig ofte svake eller mangelfulle skriftlige kommentarer. Påviste lovbrudd er også ofte ikke kommentert.
- **Kvalitetssikring av regnskapsførte størrelser**
Avstemminger er mangelfullt utført og/ eller mangelfullt dokumentert, slik at de ofte ikke lar seg etterprøve. Periodiske avstemminger er ikke á jour eller gjennomføres ikke ensartet i regnskapsførervirksomheten.
- **Avtaleverket**
Regnskapsførervirksomhetene mangler oppdragsavtaler eller avtalene er ikke delende i forhold til det arbeidet som faktisk gjøres. Regnskapsførervirksomhetene mangler avtaler mellom kunde og egen virksomhet ved remitteringsoppdrag.
- **Kundens interne rutiner**

Mangelfull eller manglende gjennomgang av kundens interne rutiner som påvirker regnskapsføringen og dokumentasjon av denne gjennomgangen.

- Risikobasert kundekontroll
Regnskapsførervirksomheten kjenner ikke reglene eller kontrollen begrenser seg til ID-kontroll av kunden.

5. Evaluering

Evalueringene etter kontrollene i 2013 viser en svak nedgang, men at kontrollene fortsatt oppfattes meget positive. Kontrollørene fortjener stor ros for både kompetanse og imøtekommenhet.

Evalueringene ble også i 2013 gjennomført ved at den kontrollerte anmodes om å gi sin tilbakemelding på en del forhold vedrørende kontrollen på en skala med karakter mellom 1 og 6 (hvor 6 er høyest).

Nedenfor følger resultatet fra evalueringene fra 2013 (i parentes evalueringene fra 2012):

- 1) Hvor bra eller dårlig synes du forhåndsinformasjonen til kvalitetskontrollen var?
 - a. Forhåndsinformasjon fra NARF **5,1** (5,1)
 - b. Forhåndsinformasjon fra kontrolløren **5,1** (5,1)
- 2) Hva er din vurdering av (1 = svært lite relevant og 6 = svært relevant):
 - a. Spørsmålene som skulle besvares i forkant av kontrollen **5,1** (5,2)
 - b. Spørsmålsstillingene under selve kontrollen **5,2** (5,3)
- 3) Hva er din vurdering av kontrolløren på følgende områder (1 = svært dårlig og 6 = svært bra):
 - a. Kontrollørens faglige kompetanse **5,4** (5,5)
 - b. Kontrollørens disponering av tiden **5,4** (5,5)
 - c. Kontrollørens vennlighet og imøtekommenhet **5,6** (5,7)
- 4) Hadde du i forbindelse med kontrollen behov/ønske om råd og veiledning fra kontrolløren?
 - a. De som har svart ja: I hvilken grad synes du kontrolløren bidro med gode råd og veiledning (1=svært liten grad og 6 = svært stor grad)? **5,3** (5,3)
- 5) Hva er din totalvurdering av kvalitetskontrollen - alt i alt (1 = svært dårlig og 6 = svært bra)? **5,2** (5,3)

6. Regnskap

Årets resultat viser et overskudd. Inntekter av kontrollavgifter er basert på en årlig avgift og er således uavhengig av antall gjennomførte kontroller. Det ble i 2013 gjennomført nærmere 50 flere ordinære kontroller enn i 2012. Dette er bakgrunnen for den relativt store økningen i så vel honorarer som reisekostnader i forbindelse med kontrollvirksomheten. De direkte kostnadene pr kontroll ligger tilnærmet på samme nivå som tidligere år.

Administrasjonskostnadene er beregnet utfra direkte førte timer og økningen skyldes i det aller vesentligste økt timebruk i forbindelse med ytterligere forbedring av det nye dokumentbehandlingssystemet samt support overfor så vel kontrollobjekter som kontrollører i denne forbindelse. Regnskapet er ikke belastet med andel av indirekte kostnader.

For øvrig vises det til vedlagte regnskap.

7. Avslutning

Generelt viser gjennomførte kvalitetskontroller i 2013 at andelen som har behov for oppfølgingskontroller har økt moderat sammenlignet med forrige år. Oppfølgingskontrollene fra 2012 viser også en svak negativ utvikling.

Foreløpige undersøkelser viser samme tendens som for 2012. En større andel av de som får oppfølgingskontroll er relativt nystartede virksomheter og/eller uerfarne med kontroll. NARF vil fortsette å ta direkte kontakt med medlemmene for å øke bevisstheten rundt krav til kvalitet.

Det har også i løpet av 2013 vært gjennomført veiledning blant flere av medlemmene som får oppfølgingskontroll. Kvalitetskontrollutvalget vil framover fortsatt oppfordre til å benytte denne tjenesten.

--- * ---

Oslo, 24. mars 2014

Heide Lindsjørn (leder)
sign.

May-Britt Westreng
sign.

Erik Hauge
sign.

Terje Melhus
sign.

Erling Vestgård
sign.